

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP. Cenzurat de: Victor Stobcoviciu, Déva.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 Lei. Negyed évre — — — 5 Lei.
 Fel évre — — — 10 „ Egyes szám ára — — — 50 bani
 Nyúltér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A magyarság szervezkedése.

A napilapok részletesen számoltak be a békeszerződések értelmében az anyaországtól elszakított román uralom alá jutott magyarság e hó 9-én, Kolozsvárt megtartott szervezkedéséről. Az eseményeket, a világfolyását két éven át letargikus tétlenséggel figyelgette az elszakadt magyarság, míg végre a magyar békeszerződés ratifikálásával elérkezettnek látta az időt, hogy új elhelyezkedésében egységesen szervezkedjék. Az első lépés a Kolozsvárt megtartott alakulás volt, a mely nagy érdeklődés mellett folyt le. A gyűlésen megválasztották a megszervezendő „Magyarszövetség“ 21 tagú ideiglenes központi bizottságát, melynek tagjai a következők:

Dr. gróf Bethlen György, Dózsa Ferenc, Ferencz József unit. püspök, dr. Grandpierre Emil, dr. Grois László, dr. Haller Gusztáv, dr. Hirschler József, dr. Kolosváry Bálint, dr. Költő Gábor, Kirchknopf Gusztáv, Ferenczy Gyula, Nagy Károly ref. püspök, dr. Paál Árpád, dr. Papp József, Sándor József, Szász Endre, gróf Teleki Árvéd, Zágoni István és Dálnoki Kovács Áron.

A kolozsvári és kolozsvármegyei bizottság tagjai pedig: dr. Bartók György, Fekete-Nagy Béla, dr. Gabányi Imre, Hevesi József, Hirschfeld Károly, dr. Nagy János, Kovács Kálmán, Nemes Ferenc, dr. Óvári Elemér, Kovács Géza, Koós Károly, Szele Márton, dr. Várady Aurél, dr. Jenei Aladár, Kisfaludy Árpád, Lichnovszky Ferenc, Makkay József, Huber Imre, Bartha Ferenc, dr. Albrecht Lajos, Bárdos Péter, Császár Gábor, Csiszár Gyula, Barcsay Tamás, dr. Erdődy Imre, Dózsa Endre, Ferenczy Lajos, Gaál Elemér, Hankó Veress Károly, Naláczy István, Szentiványi József, dr. Kovács András.

Az értekezlet a többi törvényhatóságokban lakó magyarsághoz a következő felhívást intézte:

Felhívás

a Romániához csatolt területek magyarságához.

A trianoni béke ratifikálása a Magyarországtól Romániához csatolt terület magyarságát új helyzet felismerése kötelességünké teszi, hogy annak minden következményét nyíltan és becsületesen levonva, a változott viszonyok között elhelyezkedjünk és létünket biztosítsuk. Ez elhelyezkedés módját a békeszerződésnek és a nemzetiségi kisebbségek jogait meghatározó külön szerződésnek az a rendelkezése mutatja meg, amely megalkotta a nemzeti kisebbségek új fogalmát, biztosította és nemzetközi védelem alá helyezte annak jogait. Ez a szabályozás szükségképpen maga után vonja egy oly politikai szervezet létesítését, melyhez az illető nemzet minden tagja hozzátartozik. Természetes, hogy ennek a szervezkedésnek az állam szuverénitása alatt, az állam érdekeivel egybehangzóan, tehát nyíltan, a törvényes hatóságok tudtával és hozzájárulásával kell történnie. Kolozsvárt 1921. január hó 9-én

a magyar nemzeti kisebbség megszerzésének megindítása céljából előkészítő értekezletet tartottunk, mely kimondotta, hogy:

A magyar nemzeti kisebbség minden irányú politikai képviselete és kisebbségi jogainak érvényesítése céljából minden külön párt és osztályérdekeken felülálló és Románia területén lakó minden magyart, székelyt, csángót magába foglaló Magyar Szövetség szervezését szükségesnek tartja, ennek kolozsvári és kolozsvármegyei tagozatát megalakítja és ideiglenes központi bizottságot küld ki, egyfelől a kolozsvári és kolozsvármegyei tagozat megszervezésére, másfelől az egyetemes szervezet előkészítésére.

Kimondotta az értekezlet azt is, hogy felhívja a Magyarországtól Romániához csatolt területen lakó magyarságot a szövetséghez való csatlakozásra és evégből arra, hogy a meglévő társadalmi intézmények, valamint a különböző foglalkozásiágak és osztályok képviseletének bevonásával tartson vármegyenként előkészítő értekezletet. Az előkészítő értekezleten válassza meg az illető vármegye területén a szervezés előmunkálatainak elvégzésére, ugyancsak a vármegye magyarságának a hatóságoknál való átmeneti képviseletére az előkészítő bizottságot, ezenkívül a vármegyei magyarságot a Kolozsvárt ezután kitűzendő határnapon tartandó alakuló gyűlésen képviselő megbizottait, minden megkezdett 20.000 lélek után egy megbizottat számítva és a megbizottak nevét legkésőbb a nagygyűlés napjáig jelentse be.

Tudomásotokra hozzuk ezeket a tényeket, ezt a felhívást és kérünk alakítsátok meg velünk együtt a magyar nemzeti kisebbség egyetemes politikai szervezetét és legális képviseletét, amelynek joga és meghatalmazása lesz a magyar nemzeti kisebbség minden ügyében eljárni.

Emelkedjetelek felül ebben a munkában minden kicsinyes ellentét, minden egyéni érdeken. Omoljanak le közöttünk — ha vannak — a választó falak. Ne ismerjünk sem pártbeli-, sem osztály-, sem foglalkozási-, sem világnézeti különbséget maguk között. Dolgozzunk komoly együttérzéssel és becsülettel együttakarással az egyetemes szervezkedés munkájában.

Igy, de csakis így, érhetjük el azt a belső egységet, amely működésünk sikerének első, talán egyetlen feltétele.

Tudomásotokra hozzuk, hogy az illetékes hatóságoknál eljárunk a szervezést előkészítő értekezlet megtartásának általános engedélyezése végett, továbbá, hogy a szervezés egyöntetű menetének biztosítása céljából az ideiglenes központi bizottság mellé sajtó-bizottságot alakítottunk, mely az összes magyar lapokat ellátja a szükséges értesítéssel.

Végül tudomásotokra hozzuk azt is, hogy az előkészítő értekezlet az ideiglenes központi bizottságot a vidéki előkészítő-bizottságok által kért felvilágosítások megadására utasította. Ezért ha bárminő irányban közelebbi tájéko-

zásra van szükségetek, forduljatok az ideiglenes központi bizottsághoz.

Mi minden erőnkkel, teljes odaadással dolgozunk a szervezés nagy munkáján. Álljatok melénk hasonló odaadással és a cél nagyságának megfelelő lelkesedéssel.

A Hunyadmegyében élő magyarság örömmel üdvözli és veszi tudomásul a felhívást és a kapandó utasítások értelmében mindentűt megalakítja a „Magyarszövetség“ helyi bizottságait, amelyek az alakuló nagy gyűlésre kiküldötteiket el fogják küldeni.

A fenti felhívásban körvonalozva van mindaz, amit a „Magyarszövetség“ feladatául maga elé tűzött és hisszük, hogy a felhívás minden magyar ember lelkében visszhangra fog találni. A szászvárosi magyarság szervezkedése a régi, ugynevezett „magyarpárt“ keretein belül fog végbemenni.

A prefekturák állítják ki az utleveleket.

A belügyminiszterium sziguranca osztályának 1921. január 3-án 21. szám alatt kelt rendelete ujjonnan szabályozza az utlevelek kiállításának módját.

E rendelet főbb rendelkezései a következők:

1921. január 1-től kezdve az utleveleket a vármegyei prefekturák állítják ki mindazon személyek számára, kik tényleg az igazgatásuk alatt álló vármegye területén laknak.

Az utlevelek kiállítási díja 25 lei, akár 3—6 hónapra, akár egy évre szól az utlevél.

A kérvényre, mely az illetékes prefekturához nyújtandó be, 1 leies okmány- és 25 banis segély, vagy statisztikai bélyeg ragasztandó.

A törvényben előírt okiratokon kívül minden személyre nézve mellékelendő egy azonosítási igazolvány, erkölcsi bizonyítvány, ezenfelül besorozott férfiak részéről felmentési igazolvány, melyet a sorozókerület ad ki, továbbá 2 fénykép.

Magyarországra szóló utlevelek ezenfelül teljesen felszerelve bemutatandók a kolozsvári központi sziguranca felügyelőségnek.

Jozafát.*

Ó én is laktam fényes palotában
 S a bútalanság volt fehér arám
 S szíromszőnyegre lépett könnyű lábam
 Kábitó rózsafák pazar során.

Lótusz ringott a kert tündér-tavában,
 Nyelvét nem öltögette dudva rám.
 Mért is sodort — virágot — kusza vágyam
 Tul kastélyom bizalmas udvarán?

Künn: Koldust láttam, csonka volt a lába
 s halottat vittek ciprusos homályba
 s láttam tört ivű, sorvadtt rózsafát.

S mióta visszatértem, lelkem árva,
 S csak hervadásra gondol és hálálra
 bánat-királyfi: szegény Jozafát.

Áprily Lajos.

* Mutatványul a „Pásztorház“ c. Kolozsvárt megjelenő szépirodalmi hetilapból.

NAPI HIREK.

— **Minden magyar embernek kötelessége** belépni az EMKE tagjai közé. Tagul jelentkezhetni a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. papírüzletében. Tagsági díj 20 lei évente. Alapító tag 500, örökös tag 1000 leit fizet egyszersmindenkorra.

— **Déva város másodtanácsosa.** Hunyadvármegye prefektusa Victor Zsuzsant Déva város másodtanácsosává nevezte ki. A kinevezett állását már el is foglalta.

— **Személyi hír.** Dr. Sglimbea Oktávián, a helybeli „Ardeleana” pénzügyintézet igazgatója a kolozsvári „Banca Centrala” vezérigazgatójává választatván meg, Szászvárosról eltávozott. A távozásban úgy az „Ardeleana” pénzügyintézet, mint a helybeli román társadalom egy értékes tagját veszítette el.

— **Meghívó.** A „Szászvárosi Magyar Kaszinó évi közgyűlését január hó 23-án d. u. 3 órakor tartja saját helyiségében. E gyűlésre a tagok ezuton is meghívotnak. Tárgyak: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgató évi jelentése. 3. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 4. Tagsági díj 1921-re. 5. Költségvetés 1921-re. 6. Jegyzőkönyv, gazd. szerelvények és könyvtár megvizsgálására kiküldött bizottságok jelentései. 7. Eshető indítványok. 8. Tisztújítás. Szászváros, 1921. január 7-én. Az elnökség.

— **Január 16-án indul meg a Wien—Budapest—Bukaresti gyorsvonat.** Az aradi állomásfőnökség utasítást kapott, hogy a nemzetközi gyorsvonat összeállítandó szerelvényéhez január hó 8-ig hat darab I—II. osztályú személykocsit és két kalauzkocsit küldjön Wienbe. Ezek a kocsik a január 16-án forgalomba helyezendő Wien—Budapest—Bukaresti gyorsvonat szerelvényéhez lesznek felhasználva. A gyorsvonat szerelvényéhez nemcsak Románia, hanem Magyarország és Ausztria is ugyanennyi kocsival járul hozzá. Tervszerint a gyorsvonat háromszor hetenkint indul és háromszor egy héten érkezik Bukarestbe. A Románia által kiállítandó személy- és kalauzkocsik teljesen újak lesznek és azoknak határidőre való elkészítésén már dolgoznak az aradi Weitzer-wagongyárban.

— **Közgyűlés.** A helybeli zsidó hitközség a napokban dr. Radó Izidor elnöklete alatt tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a szokásos keblü ügyek letárgyalása után a tisztújítás is megejtetett. A választás eredménye a következő: elnök dr. Löwenstein Lajos, alelnök Ábrahám Albert, jegyző Vas Gyula, pénztáros Weisz Dezső és templomgondnok Májer Hermann. A választmányba beválasztottak: dr. Radó Izidor, Preisich Jakab, Goldmann Sámuel, Stern Manó, Lobstein József, Margel Vilmor, Ábrahám Manó és Kohn Mór.

— **Halálozás.** Jaczó József nyug. máv. főellenőr mult hó 30-án délután 4 órakor életének 72-ik, házasságának 46-ik évében Déván váratlanul elhunyt. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Francia becsületrend az egyháziaknak.** A francia köztársaság felhagyott céltalan egyházüldözésével s kezdi belátni, hogy csak hasznára válik, ha az egyházzal és a papsággal jó viszonyban él. Ujabbán 4 püspök, 10 pap és 1 apáca kapta meg a legnagyobb francia kitüntetést, a becsületrendet.

— **Megszűnt lapok.** A Kolozsváron megjelenő s magát sokáig a magyarság egyedüli képviselőjének kinevezett Uj Világ, ugyszintén a satirikus brassói Horog, megszűnt.

— **Halálozás.** Dr. Gidófalvy István kolozsvári közjegyző 62 éves korában meghalt. Az elhunyt a kolozsvári közéletnek egyik kimagasló alakja volt s sok elfoglaltságot adó hivatalán kívül az ottani társadalmi és egyházi mozgalmaknak is egyik munkás és lelkes vezetője volt. Temetése f. hó 12-én ment végbe Kolozsvár város társadalmának nagy részvétele mellett.

— **A tudomány halottja.** A francia tudományos világban nagy gyászt keltett Charles Infrois orvostudós halála, ki a la Salpétriére kórház rádográfiai osztályának a vezetője volt. Charles Infrois alig volt negyvenhat éves. Már fiatal korában megértette, hogy mily nagy szolgálatot tehetnek az X-sugarak az orvosi tudománynak és egész munkásságát a kutatásoknak szentelte. Minden erejét a tudomány gazdagítására fordította és most életét is annak áldozta fel. Infrois halálát szervezetének elgyöngülése okozta, mely huszonkét rajta végzett operációnak volt a következménye. Veszélyes munkássága közben ugyanis gyakran szenvedett komoly égéseket, úgyhogy gyakran volt szükség sebészi beavatkozásra. 1898. óta, mióta a la Salpétriérebe belépett, minden évben súlyos adót kellett fizetnie tudományszeretetéért. Két évvel ezelőtt amputáltatnia kellett jobb karját és ezidén júliusban le kellett vágnia bal csukóját. Infrois stoikus nyugalommal viselte ezeket a megpróbáltatásokat, mert remélte, hogy folytathatja munkáját. Nem törődött az X-sugarakkal való bánás veszélyeivel, hanem csak kutatásai eredményeivel. Kollégái és barátai rá akarták beszélni kutatásai beszüntetésére, mert ily módon megmentette volna az életét, de Infrois hallani sem akart róla, bár szervezetében iszonyu pusztítást végzett a radiodermit, amelyben szenvedett. Világosan tudta, hogy a betegség nemsokára végezni fog vele, de azért utolsó idejéig folytatta munkásságát és nagy lelki erővel viselte szenvedéseit. Életét teljesen öntudatosan áldozta fel.

— **Negyedmillió a Magyar Tudományos Akadémiának.** Budapestről jelentik: Eszterházy Pál herceg a Magyar Tudományos Akadémiának egy negyedmillió koronát adományozott azzal a rendeltetéssel, hogy annak kamataiból az akadémia tudományos műveket jutalmazzon.

— **A felekezeti iskolák bizonyítványainak érvényessége.** A közoktatásügyi államtitkárság a magyar felekezeti iskolák által kiállított bizonyítványok érvénytelenségére vonatkozó intézkedését visszavonva, 34823—1920. számú rendeletével az összes felekezeti iskoláknak az 1919—1920. tanév végén kiállított bizonyítványait minden külön vizsgálat nélkül érvényeseknek jelentette ki. Ez intézkedés értelmében az érettségi bizonyítványok, tanítói, kisdédvönői és tanárnői diplomák is államérvényesek lesznek, ha az illető intézetek az írásbeli dolgozatokat, az érettségi és képesítő bizonyítványokat beküldik ahhoz a tankerületi főigazgatósághoz, amelynek területén az intézet van. A főigazgató rávezeti az érettségi és képesítő bizonyítványra: „Érvényesítették a közoktatásügyi államtitkárság 34823—1920. sz. rendelete alapján.” Ezen intézkedés folytán a helybeli ref. Kún-kollegiumban érettségit tett ifjak bizonyítványai is államérvényesek lesznek, ha a fenti rendelkezésnek eleget tesznek.

— **Enyhe időjárás.** A télnek eddigi enyhe időjárása sok szegény embernek szerzett nagy örömet, mert a levegőnek szinte tavaszias hőfoka a mai nagy fa- és széndrágaságban nagy megtakarításokat szült. A lefolyt héten is derűs, napsütéses, szélmentes enyhe idő

volt, ami az év januárjainak első felében szokatlan tünemény. Félő, hogy télapó később fogja kitombolni magát s a tavasz rovására a rendesnél hosszabb életű lesz.

— **Hirdetmény.** Az érdekelteknek a következőket hozom tudomására: A gyulafehérvári hadkiegészítő parancsnokság 3586—920. sz. megkeresése alapján valamennyi rokkant, hadiárva és özvegy figyelmeztetik arra, hogy ezentul bármilyen kérvényükkel ne direkt a bukaresti hadügyminiszteriumhoz, illetve az Oficiul nacional J. O. V.-hez, hanem a nyugdíj likvidáló J. O. V. hivatalhoz Nagyszeben forduljanak. Szászváros, 1920. december 31. Herlea sk., polgármester.

— **A külföldi utlevelekért folyamodók** ezentul kötelesek az erre vonatkozó kérések és egyéb iratok bélyegilletékét az illetékes adóhivatalnál leróni és az erről szóló nyugtákat csatolni a folyamodványokhoz, ellenesetben kérésük elutasítatik.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte deésfalvi Deésy János volt vm. főjegyzőt. Neje, szül. száldobosi Borbáth Jozefin f. hó 13-án életének 32-ik, boldog házasságának 9-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 15-én délután 4 órakor volt. Az elhunyt halála iránt megverszerte óriási a részvét. Halálát széleskörű rokonság gyászolja.

— **Kezd megjönni az esze a cseh kormánynak.** Kassáról jelentik: Az itteni törvénytörvényes munkája elé nagy akadályokat gördítettek a magyarul nemtudó bírák, mert sem a felekkel, sem az ügyvédekkel nem tudnak értekezni. A kormány, hogy az így felmerült nehézségeket legyőzze, január elsejétől kezdve tiszta magyar és tiszta szlovák tanácsokat állított fel. Hogy melyik ügy melyik tanácshoz kerül, arra nézve az alperes nemzetisége a mérvadó.

— **Német konzulátus Aradon.** A Kolozsvárt megjelenő „Globus” írja: A német kormány a délvidéki német kereskedelmi érdekek védelmére és előbbrevitelére, Aradon konzulátust szándékozik felállítani. A kezdeményező lépések már megtörténtek s remélhető, hogy rövidesen meg is kezd működéset.

— **Mulatság.** A helybeli román iparosok és kereskedők a gör. kel. karácsony második napján a „Centrá” szálloda színháztermében táncal egybekötött műsoros-estélyt rendeztek. Az első szám a helybeli román dalárda vegyeskarának egy ügyesen előadott éneke volt. Ezt követte egy karácsonyfa jelenet, amely a családnál szokásos módon mutatta be, hogy a Jézuska miként jutalmazza meg a jó és rossz gyermekeket. A dalárda éneke zárta be a megható jelenetet, mely után Chereches János adta elő „A házaló zsidó” című monológját nagy hatással. Végül „A kereskedelem és ipar dicsőségé”-t bemutató élőképben gyönyörködött a szép számban megjelent román közönség, mely után kezdetét vette a reggelig tartó tánc, melyhez a zenét Duma Pepi ambiciózus zenekara szolgáltatta.

— **A jogi oktatás rendje a kolozsvári egyetemen.** A „Monitorul Oficial” január 2-iki száma rendeletet hoz a joghallgatók tanulmányi és vizsgarendjéről a kolozsvári egyetemen. Az eddigi négy éves jogi oktatás három évre redukálódik. Minden évben alapvizsgát kell tenni. Vizsgaidők júniusban, szeptemberben és februárban vannak. Fokozatok: abszolutorium (megfelel a francia oktatási licenciaturának) és a jogi államtudományi doktorátus. Az abszolutoriumot egy negyedik vizsga után adják csak ki. A doktorátus megszerzéséhez még két évi jogi tanulmány és minden évben egy doktori vizsga letétele szük-

séges. Doktor csak az lehet, aki az abszolutoriumot megszerezte. Minden tudorjelöltnek írásbeli értekezést kell összeállítani és egy bizottság elé terjeszteni. Az írásbeli értekezést ki kell nyomtatni és megküldeni az egyes művelődési intézményeknek.

— **Meghívó.** A róm. kath. ifjuság f. hó 22-én (szombaton) este 8 órakor farsangi mulatságot rendez a „Centrál” szálló színháztermében, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. Műsor: 1. Népdalegyveleg. Zsindelyezik a kaszárnya tetejét és Szülőföldjemen. Előadja az ifj. vegyeskar. 2. A vén cigány. Szavalja Richter Gréte. 3. A szinpadról. Tréfás monológ. Előadja Triznyai Erna. 4. Dalok a szabad természetből. Erdőben, Vadászdal, Svéd táncdal. Előadja az ifj. vegyeskar. 5. Diák-kaland. Bohózat 1 felvonásban. Előadják: Sebestyén Zoltán (szénegető), Kováltsik Béla, Beregszászi Károly (fiai), Breicha Béla, Medgyesi Ernő (diákok), Dörner Flóra (kisleány). 6. A ródlí. Szavalja Bisztricsányi Bella. (15 perc szünet.) 7. Műdalok, Schuberttől. Előadja az ifj. vegyeskar. 8. Murai: A párisi baba. Vigjáték 1 felvonásban. Előadják: Medgyesi Mancsi, Balogh Gita, Mohai Berta, Héjus Emma, Mánn Böske, Szócs Margit, Strunk Ernő, Trakker Győző, Schmalz Vili. 9. Népdaljelenet élőképpel, cigányzene kísérettel. Előadják: Szoukup János, Martinek Ida, Pozdina Gizi és Röhrich Malvin. 10. Falusi kislány Pesten. Szavalja Kilvady Ica. 11. A vizen. Táncdal. Előadja a női-kar. 12. Cselló-szóló. Előadja Duma Pepi. 13. Monológ. Előadja Solymosi Margit. 14. Táncjelenet. Előadják: Moser Olga és Elza, Stefán Gréte, Pozdina Elza, Bárb Mariska, Riebel Anna, Ferenczy Emi és Kilvady Ica. Helyárak: Páholy 60 lei, oldalszék 12 lei, I. hely 10 lei, II. hely 8 lei, állóhely 5 lei, diák-és karzatjegy 3 lei. Jegyek előre válthatók a magyar könyvkereskedésben.

— **T. olvasóinkkal újlag tudatjuk,** hogy lapunk késedelmes megjelenésének oka még mindig nem szűnt meg, mert a kinyomatás előtt még most is a Déván székelő cenzurahivatalhoz kell beküldeni a laplenyomatokat. Amíg azokat megcenzurázva vissza nem kapjuk, a lap kinyomása szigorú büntetés terhe mellett tilos. A lapnak Szászvároson való cenzurázására vonatkozó lépéseink sikertelenek voltak. Kérjük szíves elnézésüket.

— **Hirdetmény.** A helybeli katonai állomásparancsnokság 2594—1920. sz. december 8-iki rendelete alapján közhírré teszem, hogy bármilyen ünnepély alkalmával kitűzött román állami lobogó mellett meg van engedve más nemzetiségi zászlóknak a kitűzése is. Szászváros, 1920. december hó 30-án. Herlea sk., polgármester.

— **Lopások Bencencen.** A szomszédos Bencenc községben — úgy látszik — a közbiztonság gyenge lábbon áll, amennyiben ott sűrűn fordulnak elő lopások. Karácsony előtti napokban is eddig ismeretlen tettesek egy 350 kilós hizott sertést loptak el Fogarassy Erzsí földbirtokos udvaráról. Érdekes, hogy tavaly télen is ugyanilyen kár érte, akkor is egy hizott sertését vitték el a tolvajok az ólból. A károsult a tetteseknek nyomára vezetőjét illő jutalomban részesíti.

— **Az 1921. évi állatösszeírás adatai Hunyadvármegyében.** A földművelésügyi miniszteriumtól közvetett uton sikerült megszerezni a Hunyadvármegyére vonatkozó 1920. évi állatösszeírás adatokat. Ezek szerint Hunyadvármegyében van 561 bivaly, 7935 ló, 56282 sertés, 255002 juh és 99715 szarvasmarha.

— **Az Emke első választmányi ülése.** A „Keleti Ujság” írja: Csütörtökön délután 4 órakor tartotta meg az Emke több éves kényszerű szünetelés után első választmányi ülését. Az ülésen amely jelentős eseménye volt az egyesület történetének, a tagok nagy számban jelentek meg. Az ülést Sándor József t. alelnököfőtitkár nyitotta meg. Elparentálta az egyesület elhalt tagjait, köztük Merza Lajost, aki 31 éven keresztül egészében önzetlenül szolgálta főpénztárosi minőségben az Emkét. Bejelentett néhány új alapító tagot. Ezután a direktorium kiegészítésére került sor. Márki Sándor és Nagy Károly régi tagokon kívül a direktorium új tagjaivá Ferenc József unitárius püspököt, Hirschler József dr. apátplébánost, Kirchnopf Gusztáv ev. lelkészt és Haller Gusztáv dr. volt polgármestert választották meg. A szervezési szakosztály elnöke Rietly Károly főgimnáziumi igazgató, a közművelődéséi Pallos Albert igazgató, a közgazdasági szakosztályé pedig Sárkány Lajos tanár lettek. A direktorium megválasztása után Ferencz József unitárius püspök, mint legidősebb direktorium tag, elfoglalta az elnöki széket. A főtitkár előterjesztést tett az alapszabályok egyes pontjainak megváltoztatására. A választmány az előadói javaslattal szemben elhatározta, hogy az alapszabályok módosításának előkészítésére és a munkaprogram kidolgozására bizottságot küld ki. A választmány az ülésen csak az egyesület pecsétjéről és céljáról szóló rendelkezések megváltoztatásához járult hozzá. Az egyesület költségvetéséhez és zárszámadásához a választmány hozzájárult. Elhatározták, hogy az egyesület alkalmazottainak fizetésjavítását sürgősen napirendre tűzik s a fizetések végleges rendezésig is nagyobb előlegeket folyósítanak részükre. A főtitkár ezután bejelentette, hogy a hadtestparancsnokságnak december 10-én kelt rendelete következtében az érdekelteket az Emke részére való taggyűjtés ideiglenes megszüntetésére hívta fel. A választmány ezután megbizta a direktoriumot, hogy az Emke közgyűlését a tavasz folyamán hívja össze Kolozsvárra. Az ülésen Fekete Nagy Béla is megjelent és személyi kérdések bedobásával kísérletezett, de indítványai fölött napirendre tért a választmány. Végül Váró Béni, Paál Árpád, Zágoni István és Kovács Jenő indítványát olvasták fel, melyben indítványozók felkérlik az Emkét hogy a magyar iskolaügy és a magyar tanítószervezését vegye kézbe és törekedjék az autonom-magyar iskola kialakítására. A választmány az indítványt tudomásul vette és jóváhagyta, hogy a vezetőség ilyen értelemben járjon el.

— **Bucusu.** Mindazon ismerősöknek és jóbarátoknak, akiktől Lugosra való elköltözködésünk az idő rövidsége miatt elbucszni nem tudunk, ezúton mondunk „Isten hozád”-ot. Szászváros, 1920. december 30-án. Treuer Sándor és neje.

— **Új hatósági árak.** A hivatalos lap december 31-iki száma a közszükségleti igénybevétel esetére a következő hatósági árakat állapítja meg: Természetes v. réti széna 25 bani, paszuly, borsó és lencseszalma 20 bani, tengeriszár 15 bani, napraforgó és lencsepogácsa 40 bani, takarmányrépa 20 bani, prokgr. loco termelő. Azon községekben, ahol a termelési eszközök árai és a munkabérek alacsonyok, a prefektosok és községi elöljárók a megyei közlelmezési hivatal vezetőjével egyetértőleg az árakat rendeletileg a fent felsorolt maximális áraknál alacsonyabban is megszabhatják. Az árak áthágására megfelelő büntetések vannak kilátásba helyezve. A takarmány piacon való kevés jártasság is elegendő an-

nak megállapítására, hogy fenti árak a jelenlegi forgalmi árak csak 25—30 százalékát teszi ki; emellett azonban az egyes takarmányok előállításai árának is csak egy bizonyos hányadát jelentik. A fenti rendelkezés, amely az indokolás szerint a spekuláció ellen irányul, túlzott árleszállítás következtében a termelést sújtja, mint a sonda mészáros, az üzérkedőkre akarván ütni a termelőket találja. A rendelet szembeöltő része az az intézkedés, amely a helyi hatóságoknak jogot ad a maximális árak leszállítására.

— **Népmozgalmi adatok a zsilvölgyi róm. kath. plébániákon 1920-ban.** I. Petrozsény—Petrilla. a) Született fiú 90, leány 20. Összesen 110, ezek közül törvényes 96 törvénytelen 14. b) Meghalt férfi 63, nő 56. Összesen 119. c) Házasságot kötött összesen 50 pár. II. Vulkán. a) Született fiú 68, leány 59. Összesen 127. b) Meghalt férfi 34, nő 30. Összesen 64. c) Házasságot kötött összesen 30 pár. III. Aninózsza. a) Született fiú 26, leány 22. Összesen 48. b) Meghalt férfi 15, nő 9. Összesen 24. c) Házasságot kötött összesen 10 pár.

— **Ezer holdig megkímélik az erdélyi nagybirtokokat.** Bukarest, jan. 5. Az agrárreformtörvény hetedik cikkének 4. és 5. paragrafusait a bizottság a következőleg módosította: „Kivételes esetben az agrár-bizottság birtokaiból egy család részére 1 ezer katasztrális hold terjedelmű birtok hagyandó meg. Tekintetbe véve a gazdasági és ipari berendezéseket, melyek az intenzív gazdálkodáshoz szükségesek. Az ily módon meghagyott összes földterület azonban Erdélyben nem tehet ki többet százezer katasztrális holdnál, illetőleg száz egyenkint ezer holdas nagybirtok hagyandó meg. Ugy látszik tehát, hogy az erdélyi nagybirtokosságnak sikerült Averescu kormányát és Garoflidor, az agrár-bizottság elnökét meggyőzni arról, hogy az agrárreform eredeti tervezete, nevezetesen a mintagazdaságok, szakszerűen kezelt nagybirtokok felosztása az erdélyi mezőgazdasági óriási károsodására vezetett volna.

— **A Kisfaludy Társaság ülése.** Budapestről jelentik: A Kisfaludy Társaság tegnap rendkívüli ülésén Berzeviczy Albert rendes tag előadói jelentése folytán az idejű díjat Dudits Andor festőművész Rákóczi-falképe nyerte el, mely a kassai dómban van. Dudits e műve az 1913—19-iki évek egyik legkiválóbb alkotása, amely a nagyobb művészi koncepciók terén szinte korszakalkotó sikert jelent. Bejelentették, hogy a társaság tragikusan elhunyt tagjának, Tisza István grófnak szentelt felolvasó-ülés anyagát nyomtatásban a közönség rendelkezésére bocsátják. A társaság Apponyi Albert tiszteletbeli, Végvári Sándort, Hoitsy Pált és Tormay Ceciliát rendes tagnak választotta meg.

— **Szélesbül a tolvajok működési köre.** A háború s a vele járó drágaság a tolvajok leleményességét minden vonalon fokozta. Szomoruan tapasztalta ezt Tamasoi Péter kosztédi gör. kel. lelkész, aki egy reggel bemenő istállójába, azt látja, hogy lovainak farkáról a majdnem földig érő lószőr eltűnt. Valaki lenyirta, ellopta. Szítások, kefekötők jó árat fizetnek érte s így nem csoda, ha ezentúl már a lovak sörénye is az ellopatás állandó veszélyének lesznek kitéve.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké”-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

— **Rendőri hírek.** Mult hó végén furcsa meglepetés érte Bajor Ármin temesvári kereskedőt, aki teherautójával a „Transsylvania” szállóba tért be: elloptak autójáról 1200 méter bársonyszövetet, melynek értéke 12000 lei volt. Rendőrségünk kinyomozta és elfogta a tettest Plesa Dumitru gyulafehérvári lakos személyében. — Bruckenstein Albert helybeli lakostól 223 leit és a szolgájától egy pokrócot loptak el. A rendőrség Viskán Sabin helybeli lakos személyében nyakoncsipte a tettest. — A napokban a rendőrség a helybeli villanytelep személyzete kíséretében razzíát tartott, mely alkalommal 20 villanykörte került meg, amelyből 8 darab a villanyoszlopokról való volt. A bűnösök szigorú büntetésben részesültek. — A piacon való járkálás alkalmával vásár idején már nálunk is óvakodnunk kell a zsebtolvajoktól. A napokban egy cigányleányt ért tetten a rendőrség, amint éppen egy nő zsebéből ellopott 70 leinyi összeget zsebre akarta vágni. Éppen így horogra kerültek azok is, akik özv. Zobelné kamrájából hosszú időn át lisztet és szappant lopkodtak.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen jó férjem, illetve testvérünk Salamon György elhalálozása alkalmával a temetésen való megjelenésükkel és részvénytáborozataikkal fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ezuton is hála köszönetünket.

Szászváros, 1921. január 10-én.

özv. Salamon Györgyné.

Fogorvosi praxisomat

Szászvároson, néhai dr. Dávid Kornél rendelő helyiségeiben megkezdtem.

Dr. Csizmazia Geyzáné, Dr. Augusztin Irén.

Eladó ház Régi-kasztói-utca 41. sz. alatt. Értekezhetni: Csóka György főhadnagynál, Szászváros. 103 1-3

Eladó egy rózsafa **tárogató** és egy **hegedű** Ország-ut 10. szám alatt. 97 3-3

Hollós Andor
Első Dévali Eczetgyárában
finomított szeszből készült

étel-eczet

bármely mennyiségben
jutányos árban kapható.
104 1-3

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

Nagy, kétajtós, kitűnő karban levő

Wertheim-szekrény

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Nyomdász-tanonc

azonnali belépésre felvétetik
lapunk kiadóhivatalában !:

Eladó bor. Eladom előnyös árban saját termésű Arad hegyaljai Covasintí ca 300 htl. elsőrendű aransárga színű boromat, melyből ca 225 htl. 1918. évi és ca 75 htl. 1920. évi termés. A bor szászvárosi pincében van elhelyezve. — **Teodor Vulpe,** épület-, fa- és deszkarakatár, szőlőbirtokos, Orăștie. 98 3-5

„KORONA” SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, kitűnő fajborok literenként 10 lei. Minden este D u m a Pepi gordonka-szólista vezetése mellett **cigányzene!**
Minden vonathoz omnibusz

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

GUNNE MIHÁLY

hentes és mészáros
Szászváros, Városháztér, a Rob-féle üzlet mellett

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy a Városház-téren levő

mészáros és hentes üzletemben

naponként friss készítményű virsli, száraz- és lengyel-kolbászok, párizser, nyári szalámi, hússajt, disznófőszajt, valamint marha- és sertés-hús, olvasztott zsír, tepertű, zsirnak való szalonna és hár napi árban kapható. Készítményeim izletességéről a n. é. közönség már meggyőződhetett s főttörékvésem ezután is az lesz, hogy t. vevőim igényeit mindenkor kielégítsem. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

GUNNE MIHÁLY

mészáros és hentes, Szászváros, Városháztér.
83 5-5

Májér Hermann

szállító és fuvarozó, Szászvároson.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok

mindenféle **teher** szállítást
valamint **személy** fuvarozást

ugy a vasuti állomáshoz, mint vidékre is. Omnibuszom a vonatjáratokhoz minden nap kimegy. Indulási hely a „Korona” szálloda. Omnibusz-díj a vasutig

személyenként **5 Lei.**

Fuvarozási megrendelések a „Korona” szállodában vagy a Májér Testvérek cégnél (Ország-ut) eszközölhetők. A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel:

Májér Hermann,

szállító és fuvarozó. 85 5-5

Gummi- és rézbélyegzők

bármily alakban és nagyságban jutányosan megrendelhetők a

Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ.
könyv és papirkereskedésében.

„KORZÓ” kávéház és cukrászda Szászvároson.

Kitűnő reggelik, villásreggelik, ebédek, vacsorák, hideg ételek valamint fajborok kaphatók, továbbá tészták, torták s hűsítő italok. — Tisztelettel:

NERHAFT JÓZSEF,

a „Korzó” kávéház bérletje, Szászváros, Főter.
105 3-3

Stern Ferdinánd

férfi- és női-divat-kereskedő Szászvároson.

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon, Vásár-utca 12. sz. alatti

Németh-féle házban

férfi és női divatkereskedést

nyitottam. Raktáramban a mai viszonyokhoz mérten e szakmába vágó mindenféle férfi és női divatcikkek jutányos árban kaphatók. — Főtörékvésem az lesz, hogy t. vevőim igényeit minden tekintetben kielégítsem. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Stern Ferdinánd

divatáru kereskedő. 84 5-6

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

elvállalja bármilyen nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

könyv és papirkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett